

Beleidsplan kapaanvragen Laren

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	2
1. Inleiding.....	3
2. Knelpunten en oplossingsrichtingen	3
2.1. Duidelijke en consistente motivatie toe- of afwijzing ontbreekt	3
2.1.1. Waar lopen we tegenaan	3
2.1.2. Oplossing	4
2.2. Onnodige en onvolledige aanvragen.....	5
2.2.1. Waar lopen we tegenaan	5
2.2.2. Oplossingen	5
2.3. Integraliteit vergunningen en aantal bezwaren	6
2.3.1. Waar lopen we tegenaan	6
2.3.2. Oplossingen	7
2.4. Overtreders kunnen niet (goed) worden aangepakt.....	7
2.4.1. Waar lopen we tegenaan	7
2.4.2. Oplossingen	8
2.5. Helder en efficiënt werkproces	8
2.5.1. Waar lopen we tegenaan	8
2.5.2. Oplossingen	9
3. Financiële herplantplicht.....	9
4. Begrippenlijst.....	10
Bijlagen (los bijgevoegd).....	12
Bijlage 1: Afwegingskader	12
Bijlage 2: Overzicht wijzigingen regelgeving.....	12
Bijlage 3: Inwonerspeiling kapbeleid Laren - rapport.....	12

Samenvatting

Bomen zijn van belang in de leefomgeving. Ze dragen bij aan de beeldkwaliteit, de biodiversiteit, klimaatadaptatie, hebben soms culturele waarde, enzovoort. Aan de andere kant kunnen bomen ook ergernis geven, bijvoorbeeld door lichtreductie, wortelopdruk of wanneer ze in de weg staan bij bouw. De huidige regelgeving voor het kappen van bomen houdt onvoldoende rekening met verschillende belangen. Daarom is nieuw beleid opgesteld.

Met het Beleidsplan Kapaanvragen kunnen we een eenduidige en transparante afweging maken tussen tegengestelde belangen. Daarvoor is een Afwegingskader opgesteld. Het beleid en Afwegingskader gelden zowel voor gemeentelijke als voor particuliere bomen.

Wat verandert er nog meer?

- Enkele onderdelen van de huidige APV (Algemene plaatselijke verordening Laren 2020) zijn aangepast. Zo voorkomen we onnodige en/of onvolledige aanvragen en tegelijk beschermen we waardevolle bomen beter.
- Kapaanvragen voor kleine bomen worden nu vrijwel altijd verleend. Een boom wordt kapvergunningplichtig vanaf een stamomtrek van 95 cm (30 cm doorsnede) op 1,30 meter hoogte. Dit was 63 cm (20 cm).
- Bomen die op de Europese Unielijst invasieve exoten staan zijn kapvergunningvrij, evenals de Amerikaanse vogelkers (bospest).
- Coniferen lager dan 6 meter waren kapvergunningvrij. Dit was bedoeld voor m.n. coniferenhagen. Coniferen zijn nu net als andere bomen kapvergunningplichtig vanaf 30 cm.
- Vruchtbomen zijn niet langer kapvergunningvrij, tenzij ze bij een bedrijf horen (bedoeld voor verkoop van het fruit).
- Voor bepaalde situaties, die niet kapvergunningplichtig zijn, is een meldingsplicht ingevoerd. Namelijk voor het dunnen van bomen, kap vanwege ziekte of gevaar, kap van invasieve exoten. Zo voorkomen we vergissingen en meldingen van illegale kap die wel legaal blijkt te zijn.
- Vergunningaanvragen, bijvoorbeeld een bouw- of uitritvergunning, beoordelen we gelijk op mogelijke gevolgen voor bomen ter plaatste. Zo kan onnodige kap van / schade aan bomen worden voorkomen.

Handhaving

Bij illegale kap kan, naast herplantplicht, ook een bestuurlijke boete of een dwangsom worden opgelegd. Daarmee kan de strafmaat worden afgestemd op de waarde van de boom.

Informatie

Op de gemeentelijke website komt informatie te staan over het kapbeleid en het afwegingskader. Met een zogenaamde "Bomenbeslisboom" kunnen inwoners voor de meest voorkomende gevallen zien of ze een kapvergunning nodig hebben en wat nodig is bij de aanvraag.

Participatie

Bij de beleidsvorming is een klankbordgroep uit de raad betrokken geweest die bij aanvang de kaders heeft gesteld en ook daarna bij het proces is betrokken.

De voorgenomen wijzigingen zijn via een enquête aan het inwonerspanel en de inwoners van Laren en andere belanghebbenden voorgelegd. Respectievelijk 258 en 52 inwoners hebben de enquête ingevuld. Dat is een respons van 63%. De uitkomst van de enquête is verwerkt in dit beleid.

1. Inleiding

Een boom is voor de één een genot, voor de ander een ergernis. Voor de een heeft hij waarde, voor de ander is het een kostenpost. De huidige regelgeving voor het kappen van bomen houdt onvoldoende rekening met deze (en andere) tegengestelde belangen. De weigeringsgronden in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) bieden onvoldoende houvast voor zowel inwoners, vergunningverleners, adviseur kapvergunningaanvraag, bezwaarcommissie, bestuur als voor de controle hierop door de raad.

Er is dus behoefte aan het verbeteren van de huidige regels. Het doel van dit beleidsplan is om een goede afweging te kunnen maken tussen de tegengestelde belangen. De overlast van bomen die bewoners soms ervaren willen we zo veel mogelijk wegnemen (verwijderingsbelang). Maar daarbij houden we nadrukkelijk rekening met het belang van de boom voor de omgeving en de natuur (boomwaarde). Samengevat: ruimer waar het kan en strenger waar het moet.

De uitgangspunten en regels in dit beleidsplan en de APV gelden zowel voor gemeentelijke bomen als voor particuliere bomen. Ze gelden zowel voor het kappen van een enkele boom als voor een rij of groep. Ook de reden voor de aanvraag maakt geen verschil (zoals een particuliere (aan)bouw, sloop/nieuwbouw of groot ruimtelijk project). Als er verschil is in de regelgeving is dat aangegeven.

Waar in dit stuk gesproken wordt van kapvergunningaanvraag en kapvergunningen bedoelen we de (aanvraag van) een omgevingsvergunning voor het vellen van een boom. Onder boom verstaan we ook hakhout, houtwallen en meerstammige bomen. Onder kappen verstaan we ook het zwaar snoeien (waaronder toppen en kandelaberen) van een boom en het zodanig beschadigen van de boom dat deze daardoor (op termijn) dood gaat. De overige begrippen zijn toegelicht in hoofdstuk 4.

De gemeente is geen bevoegd gezag als het gaat om houtopstand buiten de bebouwde kom van één of meer rijen van 21 of meer bomen of om een bosoppervlakte van minimaal 1.000 m². Hiervoor is de provincie bevoegd gezag (Wet natuurbescherming). Dit beleidsplan heeft geen betrekking op die situaties. Voor bomen op erven buiten de bebouwde kom is de gemeente wel bevoegd gezag en geldt dit beleidsplan wel.

2. Knelpunten en oplossingsrichtingen

In dit hoofdstuk is beschreven tegen welke knelpunten we momenteel aanlopen. Bij elk onderdeel is aangegeven wat de gewenste situatie is (doel) en hoe we daar willen komen (oplossingen). Bij het proces van een kapaanvraag zijn meerdere afdelingen/clusters van de BEL combinatie betrokken, zoals Vergunningen, Groen, juridische zaken, en soms ook externe deskundigen. Hiervoor is (ambtelijk) een werkproces opgesteld. In dit hoofdstuk is alleen waar nodig benoemd wie voor een bepaalde taak verantwoordelijk is.

2.1. Duidelijke en consistente motivatie toe- of afwijzing ontbreekt

2.1.1. Waar lopen we tegenaan

Kapaanvragen worden getoetst aan de Algemene Plaatselijke Verordening van Laren. Hierin is aangegeven voor welke bomen een kapvergunning nodig is. Er is ook aangegeven op welke gronden de vergunning kan worden geweigerd (art 4.13). Daarbij zijn zes “waarden” van bomen genoemd, zoals de landschappelijke of de beeldbepalende waarde. Deze waarden zijn verder uitgewerkt in het beoordelingsformulier. Maar de omschrijving in dit formulier is niet altijd specifiek. Bijvoorbeeld: de houtopstand is typerend voor de lokale omstandigheden. Of: de houtopstand levert een belangrijke bijdrage aan het (stads)klimaat. “Typerend” en “belangrijk” zijn niet verder toegelicht/onderbouwt. Hierdoor zijn interpretatieverschillen mogelijk.

In de huidige APV staat op welke gronden een vergunning kán worden geweigerd. Het cluster Groen adviseert om een kapvergunning te weigeren als er sprake is van één of meer weigeringsgronden. Maar naast redenen om een boom te willen behouden zijn er ook redenen om een boom te willen kappen (verwijderingsbelang). Denk aan wortelopdruk, schaduw, overhangende takken of een boom die in de weg staat bij bouwwerkzaamheden. Op dit moment ontbreekt een kader op basis waarvan we het verwijderingsbelang kunnen meewegen. Ook het verwijderingsbelangen moet specifiek zijn omschreven, om interpretatieverschillen te vermijden. Bijvoorbeeld bladval vindt niet iedereen even erg. De een ziet rommel of kans op gladheid, de ander een schuilgelegenheid voor egels en insecten.

Doel: Kapaanvragen kunnen eenduidig worden beoordeeld
--

2.1.2. Oplossing

Een afwegingskader voor het eenduidig en transparant toetsen van de kapaanvragen.

Dit afwegingskader maakt het mogelijk om het verwijderingsbelang en de boomwaarde tegen elkaar af te wegen (bijlage 1).

Zowel voor het verwijderingsbelang als voor de boomwaarde worden punten gegeven. In het werkproces is aangegeven wie voor welke onderdelen punten geeft. Dat zijn medewerkers van de BEL combinatie van de clusters Vergunningen, Groen en in sommige gevallen op basis van een rapport van externen (bv bij schade). Voor het bepalen van de hoogte van de punten is input gevraagd aan inwoners en belanghebbenden in Laren, via een enquête (bijlage 3). Ook is gekeken naar andere gemeenten die dit systeem al langer gebruiken.

Aan beide kanten van de “weegschaal” worden de punten voor de verschillende onderdelen opgeteld. Een kapaanvraag wordt geweigerd als de boomwaarde hoger is dan het verwijderingsbelang.

Verwijderingsbelang

Bij een kapaanvraag moet de aanvrager aangeven welke redenen hij heeft voor het kappen van de boom. Er zijn 10 soorten verwijderingsbelang benoemd. Het kan gaan om overlast (bv. schaduw, belemmering bereikbaarheid), schade (bv. wortelopdruk, takken tegen de gevel) of bijvoorbeeld het in de weg staan bij bouwplannen.

Bij een kapaanvraag gaan we eerst na of de overlast is op te lossen zonder de boom te kappen. Bij bomen op openbaar terrein gebeurt dat door een ter zake deskundige medewerker van de BEL combinatie. Bij een particuliere boom moet de boomeigenaar zo nodig zelf een deskundige om advies vragen. Wortelopdruk is soms op te lossen door een boomspiegel groter te maken of door een deel van de oppervlakkige wortels weg te halen. Gladheid door blad- of vruchtval door extra te vegen. Soms kan ook het iets aanpassen van een bouwplan er voor zorgen dat een waardevolle boom kan blijven staan. Bij deze oplossingen moeten de kosten / inspanningen in verhouding staan tot de overlast en de boomwaarde.

De wet bepaalt dat geen onrechtmatige hinder mag worden toegebracht, maar ook dat enige mate van overlast van een boom geaccepteerd moet worden (zoals normale blad- en vruchtval en enige mate van schaduwwerking). Dit wordt ook in de afweging meegenomen.

We wegen mee of de gekapte boom wordt vervangen door een extra grote boom of meerdere nieuwe bomen, op of nabij dezelfde locatie.

Boomwaarde

De in de APV Laren benoemde weigeringsgronden zijn nu specifiek omschreven. Er is één waarde aan toegevoegd, namelijk Klimaatadaptatie: de huidige en toekomstige bijdrage die een boom kan leveren aan het klimaat. Het gaat dan om zaken zoals het voorkomen van wateroverlast en koeling van de omgeving.

Buitenproportionele overlast

Soms is er sprake van grote overlast, terwijl op basis van het afwegingskader toch geen kapvergunning kan worden verleend. Denk aan een rij bomen met uitzonderlijk veel vruchtval of waarin een zeer luidruchtige vogelkolonie huist. In zo'n geval moet de aanvrager aantonen dat er sprake is van een bijzondere situatie. Wanneer de bomen op openbaar terrein staan vragen we de aanvrager ook om aan te tonen dat er draagvlak is in de buurt voor een kapaanvraag. Zo kunnen we het algemeen belang beter meewegen.

Zo nodig schakelt de gemeente een expert in op het gebied van de betreffende overlastsituatie. Deze beoordeelt de situatie en gaat na of een andere oplossing mogelijk is. Daarbij moeten de noodzakelijke inspanning/kosten van de oplossing in verhouding staan tot de Boomwaarde.

Wanneer in afwijking van het afwegingskader toch een kapvergunning wordt geadviseerd, dan wordt dit gemotiveerd en onderbouwt aan het college voorgelegd. Het college besluit of het inderdaad af wil wijken van het beleid.

2.2. Onnodige en onvolledige aanvragen

2.2.1. Waar lopen we tegenaan

Inwoners kunnen zelf niet goed toetsen of een kapvergunning nodig is. Hierdoor worden aan de ene kant onnodige aanvragen gedaan en wordt er aan de andere kant soms gekapt zonder de benodigde vergunning. Daarnaast zijn aanvragen soms onvolledig en/of onduidelijk. Informatie over het op een juiste manier aanvragen van een kapvergunning ontbreekt.

Een ander aspect is dat een groot deel van de aangevraagde vergunningen wordt verleend. Door de regels daar waar dat kan aan te passen, is niet langer een kapaanvraag nodig voor situaties waarin die altijd wordt verleend. Denk hierbij aan het aanvragen van een kapvergunning voor een minder waardevolle (dunne) boom.

Doel: Beperken van het aantal onnodige en onvolledige kapaanvragen.
--

2.2.2. Oplossingen

Heldere en goed vindbare regels.

Op de gemeentelijke website is informatie over het aanvragen van een kapvergunning makkelijk te vinden. De regels zijn helder beschreven. Aanvragers, belanghebbenden, etc., kunnen zien wanneer wel en niet een kapaanvraag moet worden ingediend. Een “bomenbeslisboom” helpt daarbij. Er is aangegeven welke informatie nodig bij een kapaanvraag. Er is beschreven welke stappen het proces doorloopt en wat de te verwachten doorlooptijd is. Voor het daadwerkelijk aanvragen van een kapvergunning wordt verwezen naar Omgevingsloket Online.

De regels verruimen waar dat kan en gewenst is.

Het afgelopen jaar (2020) verleenden we ongeveer 85 % van de aangevraagde kapvergunningen. We hebben kritisch gekeken naar de uitgangspunten in de APV. Door de regels aan te passen, hoeft niet

langer een kapaanvraag te worden gedaan voor situaties waarin we de vergunning (vrijwel) altijd verlenen. Het gaat dan om:

- Kapaanvragen voor dunne bomen. Bomen met een omtrek kleiner dan 95 cm (=30 cm doorsnede) zijn kapvergunningsvrij. Dit was 63 cm omtrek (= 20 cm doorsnede);
- Bomen die op de Europese Unielijst invasieve exoten staan alsmede *Prunus serotina* (Amerikaanse vogelkers, bospest).

De EU heeft een lijst (Unielijst) samengesteld van invasieve soorten die schade kunnen (gaan) veroorzaken. Verspreiding van deze soorten in het wild moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Het is dan ook niet logisch een kapvergunning voor deze soorten te weigeren. Daarmee blijft de kans op uitzaaien van de soort immers in stand. De lijst wordt geregeld aangepast. Daarom verwijzen we in de AVP naar de lijst en benoemen we geen soorten. Op dit moment staan onderstaande bomen op de lijst: *Ailanthus altissima* (Hemelboom), *Prosopis juliflora* (Mesquite), *Triadica sebifera* (Talgboom), *Acacia saligna* (Wilgacacia). De Bospest is een invasieve soort die al jarenlang alom bestreden wordt.

Voor bepaalde situaties is een meldingsplicht ingevoerd. Inwoners hebben niet altijd de (specialistische) kennis in huis om de situatie goed te beoordelen. Ook willen we vinger aan de pols kunnen houden bij uitzonderingssituaties. Zo voorkomen we vergissingen en meldingen van illegale kap die wel legaal blijkt te zijn. Het gaat om:

- Het dunnen van bomen;
- Kap vanwege besmettelijke ziekte;
- Noodkap;
- Bomen op de Unielijst lijst invasieve exoten alsmede *Prunus serotina*.

Coniferen lager dan 6 meter waren kapvergunningvrij. Hierdoor was voor bijvoorbeeld het rooien van een coniferenhaag geen kapaanvraag nodig. Coniferen in een haag zijn zelden dikker dan 95 cm omtrek. Coniferen worden nu op dezelfde manier beoordeeld als andere bomen, de stamomtrek bepaalt of ze kapvergunningplichtig zijn.

Vruchtbomen, fijnsparren en kweekgoed die niet bedrijfsmatig worden gehouden zijn niet langer kapvergunningvrij. Denk bijvoorbeeld aan hoogstamfruitbomen in een park. Ook voor deze bomen bepaalt de stamomtrek of ze kapvergunningplichtig zijn of niet.

2.3. Integraliteit vergunningen en aantal bezwaren

2.3.1. Waar lopen we tegenaan

Integraliteit

Bij de aanvraag van een vergunning zou gelijk ook gekeken moeten worden naar de benodigde andere vergunningen. Een veelgebruikt voorbeeld: bij een aanvraag bouwvergunning voor een garage kijk je gelijk of ook een uitritvergunning nodig is, of een kapvergunning voor de boom die op de plek van de garage en/of de uitrit staat. Dit loopt nog niet altijd goed, bijvoorbeeld omdat niet alle vergunningen tegelijkertijd worden aangevraagd.

Dit speelt ook bij een vergunningaanvraag voor bouwen op de bestemming bouwvlak. Door de vaststelling van het bestemmingsplan is al aangegeven dat hier gebouwd mag worden. Toch kan ook een kapaanvraag nodig zijn. Het gaat daarbij niet alleen om bomen die in de weg staan, maar ook om mogelijke indirecte schade. Zoals beschadiging van het wortelpakket door graafwerkzaamheden of door (tijdelijke) verlaging/verhoging van de grondwaterspiegel. Ook het veroorzaken van schade aan een boom valt onder de kapvergunningplicht. Soms kan dit door een kleine wijziging in het bouwplan of van het bouwvlak worden voorkomen. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat de afdeling

vergunningen dit in een vroeg stadium aankaart. Als er geen redelijke oplossing mogelijk is wordt de kapvergunning verleend, al dan niet met herplantplicht.

Bezwaren

Aanvragers van een kapvergunning maken regelmatig bezwaar tegen het weigeren van de vergunning. Door het ontbreken van een helder en eenduidig toetsingskader is het lastig de weigering goed te onderbouwen, met name waar het gaat om individueel belang versus algemeen belang. Daardoor is er ruimte voor discussie / onenigheid tussen de verschillende afdelingen onderling of tussen de BEL en de bezwaarmaker.

Doel: efficiënte en integrale werkwijze

2.3.2. Oplossingen

Werkprocessen voor vergunningaanvragen en bezwaar- en beroepsprocedures, ondersteund door ICT.

De bestaande werkprocessen zijn waar nodig aangepast aan het nieuwe beleid. Het werkproces omvat onder meer de beoordeling van aanvraag van een kapvergunning (ontvankelijkheid), integrale afweging, beslissing college, publicatie, bezwaar- en beroepsprocedure, toezicht op naleving van eventuele gestelde voorwaarden. De benodigde middelen, zoals digitale formulieren, zijn ook aangepast. Alles is intern digitaal beschikbaar en waar nodig ook digitaal beschikbaar voor de aanvragers van een kapvergunning.

Dit alles met het oog op kortere doorlooptijden, minder overschrijdingen van doorlooptijden, minder (gegrond verklaarde) bezwaren, digitale afhandeling en helderheid voor de belanghebbenden.

Goede informatie voor de vergunningsaanvrager zowel bij toe- als bij afwijzen

De regels en informatie over hoe een kapvergunning aan te vragen zijn makkelijk vindbaar op de website. Aanvragers, belanghebbenden, etc., kunnen zien wanneer wel en niet een kapaanvraag moet worden ingediend en hoe deze moet worden ingediend. Er is helder uitgelegd welke stappen het proces doorloopt.

2.4. Overtreders kunnen niet (goed) worden aangepakt

2.4.1. Waar lopen we tegenaan

Op grond van de huidige APV kunnen we overtreders niet goed aanpakken. Er zijn verschillende soorten overtredingen. In eerste instantie natuurlijk het kappen zonder de benodigde vergunning. Maar ook het drastisch snoeien of zwaar beschadigen van de boom (inclusief het wortelpakket) en het niet voldoen aan de herplantplicht¹.

Daarnaast speelt dat sommige inwoners de opgelegde sancties te laag vinden. De strafmaat staat niet in verhouding tot de overtreding.

Doel : Overtreders kunnen worden aangepakt en de strafmaat staat in verhouding tot de overtreding.

¹ Herplantplicht wordt opgelegd wanneer de boom vanwege zijn functie of standplaats waardevol is. Bij herplant kan dan gekozen worden voor een beter passende soort of een andere standplaats. Daarbij wordt rekening gehouden met de functie van de boom (bv ecologische waarde) of de specifieke cultuurhistorische waarde (bv onderdeel van een laan).

2.4.2. Oplossingen

De APV biedt de gewenste mogelijkheden om te handhaven / boetes op te leggen.

De APV wordt aangepast aan het nieuwe beleid. In de huidige APV is niet opgenomen op welke gronden we sancties voor een kapvergunning kunnen opleggen.

De volgende sancties zijn mogelijk: de bestuurlijke boete, de geldboete (Wet Economische delicten), de dwangsom en bestuursdwang. Per situatie wordt bepaald wat de meest passende sanctie is.

Bestuurlijke boete:

De bestuurlijke boete wordt opgelegd door de gemeente. De boete kan worden opgelegd als er wordt geveld zonder vergunning of een voorschrift of verplichting opgenomen in de vergunning niet nakomt.

Geldboete Wet economische delicten

De gemeente doet aangifte bij het Openbaar Ministerie op grond van de Wet economische delicten. Het OM bepaalt de hoogte van de boete.

Dwangsom:

De gemeente kan een dwangsom opleggen en bepaalt de hoogte van de dwangsom aan de hand van de ernst van de overtreding. Illegale kap is hierbij de meest ernstige overtreding, want die situatie is immers onomkeerbaar. De beeldbepalendheid van de vergunningplichtige boom is niet te evenaren door plaatsing van een vervangende (jongere) boom.

Bestuursdwang:

De gemeente kan bestuursdwang toepassen als alternatief of ter vervanging van de last onder dwangsom. De boom wordt dan op kosten van de boomeigenaar herplant.

De strafmaat staat in verhouding tot de waarde van de boom

Een aantal inwoners en bestuur vindt de sancties nu vaak te laag. Daardoor schrikken ze overtreeders niet af. Bovendien is er nu geen mogelijkheid om bij een waardevollere boom een hogere boete op te leggen waarbij een boom terugkomt met een even hoge waarde. Vaak is het niet mogelijk om een boom van een bepaalde omvang te herplanten i.v.m. de overlevingskansen van die boom. Met een bestuurlijke boete kun je de hoogte van de boete bepalen op basis van de waarde van de boom. De hoogte van de sancties wordt bepaald bij de wijziging van de APV.

Werkprocessen voor handhaving, ondersteund door ICT.

Met een duidelijk werkproces kunnen we snel en adequaat optreden. De personen met de juiste kennis worden op het juiste moment betrokken (boa, groendeskundige, vergunningverlener, etc). Zo kunnen we bijvoorbeeld snel beoordelen of er sprake is van illegale kap en beslissen of de werkzaamheden stil moeten worden gelegd om erger te voorkomen.

2.5. Helder en efficiënt werkproces

2.5.1. Waar lopen we tegenaan

Bij het proces rond een kapvergunningaanvraag zijn meerdere afdelingen betrokken: Vergunningen, Handhaving en Juridische Zaken en OR/RO. De samenwerking en overdracht van stukken gaat in de meeste gevallen goed, maar er zijn geen duidelijke afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de werkwijze, over de aanlevering van stukken, doorlooptijden en de overdracht van dossiers. Hierdoor is er kans op misverstanden en onnodige vertraging.

2.5.2. Oplossingen

Alle te doorlopen stappen in het werkproces zijn beschreven, inclusief de doorlooptijden.

Zoals gezegd zijn in het proces meerdere afdelingen betrokken. Maar er zijn ook meerdere processen, zoals een vergunningaanvraag voor de kap van een boom, een bouwaanvraag waarbij kap van een boom nodig lijkt en illegale kap. Soms zijn dit losse processen en soms raken ze elkaar. We brengen alle stappen in beeld en wie de betrokkene is per stap. Zo kunnen we efficiënt het proces doorlopen.

De benodigde middelen, zoals digitale formulieren, zijn beschikbaar.

Het bestaande digitale systeem (Open Wave) wordt geoptimaliseerd voor dit proces. Alle onderdelen krijgen hierin een plek. Denk aan de vergunningaanvraag en het beoordelen van de kapaanvraag. Maar ook het rapport van boa of Groendeskundige bij illegale kap kan via een sjabloon in Open Wave. Aanvragen worden digitaal via het bestaande omgevingsloket ingediend. Daarnaast komt zoals al benoemd de nodige informatie op de gemeentelijke website te staan.

3. Financiële herplantplicht

Doel

Bij een kapvergunning leggen we doorgaans herplantplicht op om zo het bomenbestand op peil te houden. Als herplant op eigen terrein niet mogelijk is moet de eigenaar een financiële vergoeding betalen die in verhouding staat tot de waarde van de te herplanten boom ("financiële herplantplicht"). Hiermee bekostigen we herplant op openbaar terrein.

Financiële compensatie bij kapvergunningaanvraag

Bij het opleggen van herplantplicht kijken we naar de plaatselijke situatie. In de meeste gevallen, waarbij een of enkele bomen gekapt worden, zal sprake zijn van 1 op 1 vervangen. Daarbij kan wel gekozen worden voor een andere boomsoort of een betere plek in de tuin. We houden ook rekening met de "toekomstbestendigheid" van de nieuwe boom. Kan de boom op die plek ook tot volle wasdom komen? Als er sprake is van het dunnen van bomen wordt geen herplantplicht opgelegd. Wanneer er sprake is van kap van een grotere hoeveelheid bomen wordt in een vroeg stadium bekeken of inpassen van de meeste / meest waardevolle bomen mogelijk is. Bijvoorbeeld wanneer er bomen gekapt moeten worden als gevolg van (woning)bouw of (grootschalige) renovatie van de openbare ruimte. In deze gevallen stellen we een tuinplan verplicht waarbij in redelijkheid gekeken wordt naar aan de ene kant het belang van eigenaar c.q. de omgeving en aan de andere kant de boomwaarde. Als binnen het plan onvoldoende ruimte is voor redelijke herplant leggen wij een financiële herplantplicht op.

Voor de financiële waarde / vergoeding worden bedragen vastgesteld op basis van de grootte van de te kappen boom:

- grote boom > 15 meter
- middelgrote boom 8-15 meter
- kleine boom < 8 meter

Het bedrag is opgebouwd uit kosten voor:

- leveren en planten boom
- maken plantgat incl bodemverbetering

- 3 jaar nazorg.

De eigenaar betaalt zo de reële kosten voor aanplant op openbaar terrein. Deze kosten zijn wel hoger wanneer ze zelf zouden herplanten.

Boetes

Zoals in paragraaf 2.4.2 is aangegeven kunnen boetes worden opgelegd bij illegale kap, naast de herplantplicht. Deze bedragen worden ook gebruikt voor nieuwe aanplant elders op openbaar terrein.

Uitgangspunten bij herplant uit financiële compensatie of boetes

De gemeente draagt zorg voor de herplant, op openbaar terrein in eigendom van de gemeente. De ingekomen bedragen worden alleen gebruikt voor:

- Aankoop en leveren van de boom;
- plantkosten, zo nodig ondergrondse voorzieningen, nazorg;
- eventuele kosten planvoorbereiding (ontwerp, klikmelding etc.);

De maat en soort van de aan te planten boom is afhankelijk van de plantlocatie. We herplanten alleen op locaties waar de boom ook tot volle wasdom kan komen. Op deze manier worden de bomen niet één op één herplant, maar zorgen we er wel voor dat de nieuwe bomen toekomstbestendig zijn.

NB: Als de gemeente zelf ergens bomen moet kappen wordt herplant op de gebruikelijke wijze in het plan opgenomen. Daar is de VB niet voor bedoeld.

De besteding van de bijdragen wordt gerealiseerd in het plantseizoen (november t/m maart) volgend op het tijdstip van het vellen van de boom of uiterlijk één plantseizoen later. Hiervoor wordt ieder jaar een plantplan inclusief kostenraming gemaakt.

4. Begrippenlijst

Bebouwde kom

De bebouwde kom van de gemeente, vastgesteld ingevolge artikel 1, vijfde lid, van de Boswet.

Belanghebbende

Degene die binnen 100 meter van de boom woont of degene die tussen de 100 en 200 meter van de boom woont en vanuit de woning zicht heeft op de te kappen boom en organisaties waarbij uit hun statuten blijkt dat zij opkomen voor het belang van de natuur.

Bevoegd gezag

Bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning (conform artikel 1.1 eerste lid Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

Boa

Buitengewoon opsporingsambtenaar.

Bomenbeslisboom

Stroomschema als hulpmiddel om stapsgewijs te bepalen of een kapvergunning moet worden aangevraagd of niet.

Boom

Een levend, houtachtig, overblijvend gewas dat bestaat uit één of meerdere stammen die zich op zekere hoogte boven de grond vertakt respectievelijk vertakken.

Boomwaarde

Een optelling van punten die gegeven worden voor verschillende waarden van een boom, zoals natuur- en landschappelijke waarde, stads- en dorps-schoon en de bijdrage aan klimaatadaptatie. De waarden zijn benoemd in het Afwegingskader.

Cultuurhistorie

Een boom is cultuurhistorisch waardevol als deze een rol van betekenis speelt in de geschiedenis van zijn omgeving. Te denken valt aan bomen die herinneren aan gebeurtenissen of bomen die een bepaald punt markeren.

Deskundige

Iemand die door beroep, studie of ervaring in het bijzonder bevoegd is tot het beoordelen van een zaak of het uitvoeren van een taak vaak van specialistische aard.

Dunnen

Vellen uitsluitend bedoeld als verzorgingsmaatregel ter bevordering van groei van na dunning overblijvende houtopstand.

Gemeentelijke boom

Boom die zich bevindt op grond waarvan de gemeente eigenaar is.

Hakhout

Eén of meer bomen of boomvormers die, na te zijn geveld, opnieuw op stronk uitlopen.

Herplantplicht

De plicht om een gekapte boom te vervangen voor een nieuwe boom dan wel een aanwezige boom te verplanten.

Hoogstam fruitboom

Een boom waarvan de vertakking met gesteltakken begint op minimaal 160 cm hoogte en eetbare vruchten geeft.

Houtopstand

Hakhout, houtwal of één of meer bomen.

Houtwal

Lijnvormige beplanting met bomen en/of struiken.

Kandelaberen

Het uitdunnen van de kroon van een boom, waarbij de resterende takken tot ongeveer de helft van hun lengte wordt teruggesnoeid.

Kappen

Zie vellen.

Kapvergunning

Een omgevingsvergunning voor het vellen van een boom.

Kapvergunningsplichtige boom

Een boom die, op grond van de regels in de APV niet gekapt mag worden zonder een omgevingsvergunning voor het vellen van een boom.

Knotten

Periodiek geheel of gedeeltelijk verwijderen van uitgelopen takhout tot op de oude snoeiplaats.

Omgevingsvergunning voor het vellen van een boom

Kapvergunning.

Particuliere boom

Boom die zich bevindt op grond waarvan de eigenaar een ander dan de gemeente is.

Unielijst invasieve exoten

De Europese Unielijst voor zorgwekkende invasieve uitheemse soorten. Sinds augustus 2016 geldt een Europees verbod (EU-exotenverordening 1143/2014) op bezit, handel, kweek, transport en import van een aantal schadelijke exotische planten en dieren. Deze soorten staan op genoemde Unielijst.

Vellen

Rooien, kappen met inbegrip van verplanten, snoeien van meer dan 20% van het kroonvolume, alsmede het handelen en nalaten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Verschijningsvorm

De boom of houtopstand komt in een specifieke / uitzonderlijke vorm voor. Bijvoorbeeld knotvorm, haag-zuilvorm of als leiboom.

Verwijderingsbelang

Een optelling van de punten die gegeven zijn voor verschillende vormen van overlast, zoals door wortels opgedrukte bestrating, schaduw in tuinen of op zonnepanelen, blad- en vruchtval, overhangende takken of slechte bereikbaarheid door te smalle trottoirs. De waarden zijn benoemd in het Afwegingskader.

[Bijlagen \(los bijgevoegd\)](#)

[Bijlage 1: Afwegingskader](#)

[Bijlage 2: Overzicht wijzigingen regelgeving](#)

[Bijlage 3: Inwonerspeiling kapbeleid Laren - rapport](#)